

 HELSE BERGEN <small>Haukeland universitetssjukehus</small>	Medisinrom
Kategori: Pasientbehandling/Legemidler/Generelle retningslinjer	Gyldig fra/til: 11.11.2024/11.11.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 9.00
Godkjenner: Bjånes, Tormod Karlsen - legemiddelkomiteen	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Legemiddelkomiteen	Dok.id: D14534

Innhold

1	Hensikt	1
2	Definisjoner	1
3	Ansvar	1
4	Gjennomføring	1
4.1	Utforming	1
4.2	Romfunksjon	2
4.3	Arbeidsmiljø	2
4.4	Adgangskontroll	2
4.5	Renhold	2
4.6	Temperatur	3
4.6.1	Sensortjenesten	3
5	Referanser	4
6	Endringer siden forrige versjon	4

Forankring i lov og forskrift

1 Hensikt

Retningslinjen skal gi veiledning i og føringer for hvordan medisinrom utformes i foretaket.

2 Definisjoner

Se [Definisjoner Legemidler](#).

3 Ansvar

Nivå 2-leder har ansvar for at medisinrom i egen enhet har tilfredsstillende størrelse og kvalitet.

4 Gjennomføring

4.1 Utforming

Utformingen av medisinrommet må tilpasses behovet ved den enkelte enhet. Ved ombygging/planlegging av nytt medisinrom, anbefales et tverrfaglig¹ samarbeid. Farmasøyt ved Sjukehusapoteket i Bergen har tilgang til nasjonal veileder for utforming av medisinrom.

Merknad: Medisinrom skal ha vask og utstyr for hånddesinfeksjon.

¹ sykepleier/vernepleier, farmasøyt, lege, arkitekt, Medisinsk teknisk avdeling (elektriker, rørlegger, datapunkt, nettilganger), Hospitaldrift Renhold, arkitekt og evt. andre.

4.2 Romfunksjon

- Oppbevaring av legemidler og sterilt engangsutstyr
- Istandgjøring av legemidler
- Tilberedning av legemidler (utblanding/opptrekk av legemidler til injeksjon/infusjon, utblanding av miksturer og annet)
- Kurveføring og dokumentasjon av utførte oppgaver inkl. regnskapsføring²
- Bestilling og mottakskontroll av legemidler
- Mellomlagring av legemiddelavfall

Se også konkrete råd ved [Innredning av medisinrom](#)

4.3 Arbeidsmiljø

Medisinrom skal være tilstrekkelig store til at legemidlene kan oppbevares ryddig og oversiktlig. Arbeidsflyten bør planlegges slik at kryssende arbeidslinjer begrenses.

Merknad:

Det skal være tilstrekkelig arbeidsplass og minst mulig forstyrrelser

Medisinrom skal tilfredsstillende gjeldende standard til luftkvalitet, temperatur, lys og støy. Se også [Arbeidstilsynet - Inneklima](#) og [Medisinrom - teknisk](#).

Advarsel:

Cytostatika til injeksjon/infusjon skal ikke tilberedes på medisinrom³, bestilles ferdig fra apoteket

4.4 Adgangskontroll

- Dør til medisinrom skal holdes lukket
- Medisinrom skal ha adgangskontroll med personbunden kode
- Skap til oppbevaring av A-preparater skal ha adgangskontroll med personbunden kode. Nivå-2 leder kan, på grunnlag av risikovurdering utført for den enkelte nivå-3 enhet, gi en lokal dispensasjon fra dette kravet. Se [Oppbevaring og kontroll av legemidler](#)

4.5 Renhold

- Medisinrom skal rengjøres av renholdspersonale etter samme rutine som pasientrom. [Renhold av rom](#).
- Rene mopper og kluter ved hver rengjøring
- Renholdspersonalet rengjør frie flater
- Enheten har selv ansvar for daglig vask av arbeidsbenk, arbeidsflate og vegger i avtrekk. [Rengjøring og desinfeksjon av flater, inventar og utstyr](#). Husk rengjøring etter utpakking av varer [Mottak og kontroll av leveranse fra sykehusapoteket](#).
- Hyller og kjøleskap bør vaskes hver 3. måned

² A- og evt. B-preparat

³ Unntaksvis kan cytostatika tilberedes på post, krav om eget rom med sikkerhetsbenk - validerte arbeidsrutiner. Finnes ved Voss Sykehus og Øye HUS

4.6 Temperatur

Legemidler som skal oppbevares i romtemperatur skal normalt oppbevares ved temperatur på 8 - 25 °C. Av hensyn til arbeidsmiljø anbefales imidlertid temperatur på 20-23°C på medisinerrommet. Kjøleskap skal holde en temperatur på 2-8 °C, og bør ha innebygd temperaturmåler og alarm. Medisinske kjøleskap godkjent for oppbevaring av legemidler bør benyttes.

Dokumentasjon av temperatur er en forutsetning for sikring av legemidlenes kvalitet.

Bruk fortrinnsvis Helse Vest IKT (HV IKT) sine automatiske temperaturloggere med tilknytning til Sensorportalen for å overvåke temperatur på medisinerrom og i kjøleskap.

Se punkt 5.6.1.

Det anbefales at medisinske kjøleskap er koblet til nødstrøm der dette er mulig. Enhetene skal ha en plan for alternativ oppbevaring av legemidlene dersom temperatur går ut over anbefalte grenser (2-8 grader) i et kjøleskap. Det er hver enkelt avdeling sitt ansvar å overvåke temperatur og å følge opp temperaturavvik, samt sørge for nødvendige tilganger og opplæring av ansatte for å kunne gjøre dette.

Medisinerrom som ikke er koblet til Sensorportalen bør være utstyrt med et termometer, og medisinkjøleskap må ha min/maks-termometer. Det er ikke krav om daglig logging av temperaturen i rommet, men temperatur i medisinkjøleskap (maksimum og minimumstemperatur) skal avleses daglig og dokumentasjonen oppbevares i minst 3 måneder. Bruk skjemaet [Temperaturlogg](#).

4.6.1 Sensortjenesten

- Tjenesten bestilles av enhetene fra sensortjenesten@helse-vest-ikt.no.
- Se [Sensortjenesten - Informasjon til nye brukere](#) før tjenesten tas i bruk.
- Ved installasjon kan HV IKT være behjelpelig med opplæring på forespørsel, men dette må avtales direkte.
- For informasjon om bruk og funksjoner, se [Brukerguide til Sensorportalen](#) og nettsiden til [Helse Vest IKT - Sensortjenesten](#).
- Enhetene må selv utarbeide lokal rutine for håndtering av varsler og temperaturavvik.

Ved installasjon av Sensortjenesten skal referansegrenser settes innenfor disse grensene:

- Medisinerrom: 15-25 °C
- Kjøleskap: 2-8 °C

Varslingssystemet i Sensorportalen bør være aktivert. Varsler kan sendes på SMS og/eller e-post. I lokal rutine bør det være beskrevet hvem som skal ha tilgang til Sensorportalen for å kunne følge opp temperaturmålinger ved behov, samt hvor varsler om temperaturavvik sendes.

Generelle anbefalinger og råd

- Sensor bør plasseres sentralt i kjøleskap.
- I spesielle tilfeller, som f.eks. ved svært kostbar eller kritisk medisin kan det vurderes å legge inn flere sensorer i ulike deler av skapet.
- Det anbefales bruk av medisinsk kjøleskap, ettersom disse har mer stabil temperatur enn husholdningskjøleskap.
- Temperatur bør kontrolleres daglig etter installasjon og oppstart av Sensortjenesten. Ved stabil temperatur og aktivert varslingsystem kan temperatur kontrolleres halvårlig.

5 Referanser

Interne referanser

1.2.2.1-02	Definisjoner Legemidler
1.2.2.1-06	Internkontroll og farmasøytiske tjenester
1.2.2.1-10	Innredning av medisinrom
1.2.2.1-11	Medisinrom - teknisk
1.2.2.1-12	Forankring i lov og forskrift
1.2.2.1-13	Temperaturlogg
1.2.2.2-05	Mottak og kontroll av leveranse fra sykehusapoteket
1.2.2.2-06	Oppbevaring og kontroll av legemidler
1.2.9.2-01	Basale smittevernrutiner (oversikt)
1.2.9.2-09	Rengjøring og desinfeksjon av flater, inventar og utstyr
1.2.9.2-10	Renhold av rom

Eksterne referanser

2.20.11.1 Helse Vest IKT - Sensortenesta
3.2.2.13.3 Sensortjenesten - Informasjon til nye brukere
3.2.2.13.2 Brukerguide til Sensorportalen
2.2.2 Arbeidstilsynet - Inneklima
3.2.2.13.1 sensortjenesten@helse-vest-ikt.no

6 Endringer siden forrige versjon

Lagt til anbefaling om nødstrøm på medisinske kjøleskap, der dette er mulig og plan for alternativ oppbevaring ved temperaturavvik.